

Fuchsia magellanica

De benaming 'Bijenplant in beeld' is deze keer niet geheel correct. Deze fuchsia wordt in haar gebied van oorsprong ook door vogels bezocht en wel in het bijzonder door kolibries. Zij is eigenlijk een vogelplant waarvan de bloemen ook door bijen, hommels en andere insecten worden bestoven. In tegenstelling tot een aantal types insectenbloemen is het bij vogelbloemen niet goed mogelijk om een bloem te definiëren die door vogels worden bezocht. Wel is het zo dat in het leefgebied van bloemvogels de bloemen die door deze vogels bezocht worden de meeste nectar produceren. Een grote hoeveelheid nectar vraagt ook een ruime opslagruimte. Veelal zijn de bloemen van vogelplanten daarop gebouwd. Voor vogels is er op de vogelbloem geen speciale landingsplaats zoals we die bij de bloemen van bijenplanten vaak aantreffen. Wat bij de vogelbloemen opvalt, is dat de meeldraden en de stamper in vele gevallen ver uit de bloem steken. Bovendien hebben vogelbloemen levendige contrastrijke kleuren; vaak rood, blauw of groen.

Uit Zuid-Amerika

Fuchsia magellanica is een lid van de Teunisbloemfamilie (Onagraceae), waarvan de Teunisbloem, het Wilgenroosje en het Harig wilgenroosje ons bekende bijenplanten zijn. Het geslacht *Fuchsia* (*Fuchsia*) telt ongeveer 100 soorten, voornamelijk uit Centraal- en Zuid-Amerika. Een paar soorten zijn inheems in Nieuw-Zeeland en Tahiti. De *F. magellanica* heeft haar oorsprong liggen in het Andesgebied in Chili. Het areaal strekt zich uit tot in de gebieden langs de straat van Magallanus, geheel in de zuidelijke punt van Chili. Aan die zee-engte heeft deze fuchsia haar naam te danken.

Een winterharde fuchsia

F. magellanica is in ons land winterhard en wordt onder normale omstandigheden 1-1,5 meter hoog. Het oostelijk deel van het natuurlijk areaal heeft een droger klimaat en de plant heeft zich daar aangepast door de ontwikkeling van een vorm die uit: kleine struikjes bestaat. Een voorwaarde voor een goede ontwikkeling van de plant is wel dat het hout niet mag uitdrogen. De iets getande bladeren staan in kransen van 3 of 4 stuks verspreid langs de takken. De bloemen ontwikkelen zich in de oksel van de bladeren. Ze hebben een lange

dunne bloemstengel. Het voordeel daarvan is dat kolibries die niet langs de normale weg bij de nectar kunnen komen, moeilijk een gaatje in de bloem kunnen maken om in te breken. Het vruchtbeginsel is onderstandig en bevat een grote hoeveelheid zaadknoppen. Het wordt geheel omsloten door het verlengde van de bloemas (stengel). Die zet zich boven het vruchtbeginsel buisvormig voort. Dit gedeelte wordt kelkbuis genoemd. Langs de rand van de kelkbuis staan de kelkbladen, de kroonbladen, de vier lange meeldraden en de vier korte meeldraden, alle vier in getal. In de oorspronkelijke vorm hebben de kelkbuis en de kelk dezelfde helderrode kleur en is de bloemkroon blauw-violet. Er zijn ook variëteiten met afwijkende lichtere bloemkleuren. Tijdens de bloei wijken de kelkbladen uiteen, maar de kroonbladen blijven, elkaar overlappend, tegen elkaar liggen. Ze vormen gezamenlijk een wijde buis rond de meeldraden. De bloemen zijn proterogyn, dat wil zeggen dat de ver buiten de bloem reikende knotsvormige stempels eerst ontvankelijk worden voor het ontvangen van stuifmeel en dat daarna het stuifmeel vrijkomt. Hierdoor wordt kruisbestuiving bevorderd.

Overvloed van nectar

Het nectarium ligt onder in de kelkbuis en wordt gevormd door een brede kussenvormige discus, die tegen de wand van de kelkbuis ligt. De bloemen produceren een grote hoeveelheid nectar. Als bezoek uitblijft, kan de kelkbuis geheel met nectar gevuld zijn. Met een suikergehalte van 20% is de nectar uitermate geschikt voor kolibries. Die verlangen namelijk dat suikergehalte omdat de nectar dan de vereiste viscositeit heeft om het op te nemen. Bestuiving van de bloemen vindt ook plaats door bijen en hommels. Dat doen ze alleen als ze stuifmeel verzamelen. Ze landen daarbij op de helmknoppen en bewerken deze met de kaken. Doordat de stuifmeelkorrels met ragfijne draden aan elkaar zijn verbonden, wordt veel stuifmeel tegelijk verzameld. De stuifmeelklompjes zijn lichtgeel.

Vermeerdering

De vrucht is een veelzadige bes, die graag door merels wordt gegeten. Deze fuchsia laat zich heel gemakkelijk vermeerderen door het maken van stekken.

Fuchsia magellanica

A bloeiwijze; B blad; C vruchtbeginsel en doorgesneden kelkbuis met nectarium; D meeldraden; E stuifmeelkorrel (triporaat): 1 polair, 2 equatoriaal; F stempels; G bes; H zaad.